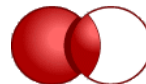




**BOSNA I HERCEGOVINA  
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE  
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH  
SARAJEVO**



Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 221 623, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

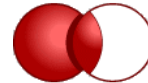
**Broj: UR-34/017-6, 032-6/06**

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA  
na dan 31. prosinca 2005. godine  
FEDERALNOG MINISTARSTVA ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE**

Sarajevo, srpanj 2006. godine



**BOSNA I HERCEGOVINA  
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE  
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH  
SARAJEVO**



Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 221 623, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**MENADŽMENTU  
FEDERALNOG MINISTARSTVA ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE**

**NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE**

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije**, iskazanu na stranicama 1 do 5, za godinu koja je završila 31. decembra 2005. godine. Za ova izvješća odgovornost snosi menadžment Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili, temeljem ovlaštenja sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06 ), a sukladno INTOSAI međunarodnim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene sukladno zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije**, skrećemo pozornost na sljedeće :
  - nedovoljno funkcioniranje sustava internih kontrola u dijelu nedosljedne primjene Zakona o proračunu/budžetu u FBiH i Zakona o Riznici u FBiH kod naplate, ubiranja i evidentiranja prihoda, kao i nepostojanje normativa kojima bi se vršila stvarna kontrola utroška goriva,
  - osnovanost zaključivanja ugovora o autorskom dijelu, opravdanost i visina isplata naknada po istom.
4. Po našem mišljenju, finansijska izvješća, osim za navedeno u prethodnoj točki, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika proračuna Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, za godinu koja je završila 31.12.2005. godine.

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Mr. sc. Ibrahim Okanović, dipl.oec.

**IZVJEŠĆE**  
**O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA**  
**FEDERALNOG MINISTARSTVA ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE**  
**NA DAN 31.12.2005.GODINE**

**1 UVOD**

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije ( u daljem tekstu Ministarstvo ) osnovano sukladno Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH», broj 19/03). Ministarstvo obavlja upravne, stručne i druge poslove utvrđene Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije u oblastima: energije, rudarstva, geoloških istraživanja i industrije, praćenje privređivanja i ekonomskog položaja privrednih subjekata i koordiniranje i provedba projekata od značaja za Federaciju u oblastima za koje je nadležno, kreiranje energetske politike i geoloških istraživanja, inspekcijski nadzor nad elektroenergetskim objektima i postrojenjima, nad postrojenjima pod tlakom, inspekcijski nadzor pri istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina i drugi poslovi utvrđeni zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji br. 12-02-982/05 od 10.05.2005.godine, na koji je saglasnost dala Vlada FBiH dana 28.04.2005. godine aktom broj V broj 217/2005.

U sastavu Ministarstva nalazi se Zavod za mjeriteljstvo i Zavod za geologiju

Sredstva za rad Ministarstva obezbjeđuju se u federalnom proračunu.

Broj uposlenih u Ministarstvu na dan 31.12.2005. godine je bio 82, a Proračunom za 2005. godinu odobrena su sredstva za 119 uposlenika.

Sjedište Ministarstva je u Mostaru, u ulici Alekse Šantića bb.

**2 OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINACIJSKIH IZVJEŠĆA**

Revizijom finacijskih izvješća za 2005. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da je Ministarstvo postupilo po datim preporukama u prethodnim revizijama koje se odnose na: izvješćavanje Federalnog ministarstva finansija o utrošku sredstava tekućih transfera i tromjesečnih izvješća o visini isplaćenih naknada za članove komisija

Međutim, Ministarstvo nije postupilo u po datim preporukama u dijelu koji se odnosi na naplatu, ubiranje i evidentiranje prihoda, rasporeda uposlenika sukladno Pravilniku o unutarnjoj organizaciji i kod zaključivanja ugovora o zakupu.

**3 CILJ REVIZIJE**

Cilj revizije finacijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finacijska izvješća pripremljena, u svakom značajnom pogledu, sukladno zakonskom važećem regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finacijska izvješća odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na nju; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlastima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva što će se utvrditi uvidom u poslovanje Ministarstva.

Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

#### 4 NALAZI I PREPORUKE

##### a) Menadžment i sustav internih kontrola

U skladu sa ovlaštenjima naredbodavac za izvršenje finansijskog plana Ministarstva je Ministar koji rukovodi Ministarstvom.

U postupku revizije konstatovano je da Ministarstvo nije donijelo sva potrebna akta sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola i da sustav internih kontrola nije u potpunosti funkcionisao kod primjene Zakona o proračunu/budžetu u FBiH i Naputku o izvršavanju proračuna sa Jedinstvenog računa Riznice u dijelu naplate, ubiranja i evidentiranja prihoda i kod kontrole utroška goriva za službene automobile.

Također, sustav internih kontrola nije funkcionisao u potpunosti kod zaključivanja ugovora o autorskom dijelu i isplata naknada po osnovu ugovora o autorskom dijelu.

Posebno navodimo da se od ukupnog broja uposlenika ( 82 uposlenika ), van sjedišta Ministarstva nalazi 41 uposlenik, a sukladno Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave sjedište Ministarstva je u Mostaru. Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji nije predviđen ovakav način organizacije i rasporeda uposlenika.

Iako je u predmetnoj godini postignut napredak u funkcionisanju sustava internih kontrola, smatramo da isti treba obuhvatiti sve segmente rada i procese odlučivanja, a sve u cilju poslovanja sukladno zakonskim propisima, zaštite imovine, tačnosti i potpunosti računovodstvenih evidencija i pravovremenog pripremanja pouzdanih finansijskih izvješća.

***Potrebno je donijeti i ostala akta predviđena Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika i u narednom periodu dosljedno primjenjivati ista u cilju uspostavljanja funkcionalnog sustava internih kontrola u svim segmentima rada, kako bi poslovanje bilo sukladno postojećim zakonima i propisima***

##### b) Izvršenje proračuna za 2005. godinu

Proračunom FBiH za 2005.godinu odobrena su sredstva Ministarstvu u iznosu od 11.391.679,00 KM, a iskazana u iznosu od 10.038.309,00 KM, što predstavlja ostvarenje 88,12 %.

**Vlastiti prihodi** iskazani u pomoćnim evidencijama Ministarstva iznose 324.565,00 KM, dok su Glavnoj knjizi Riznice iskazani su u iznosu od 395.797,00 KM. Više iskazani prihodi u Glavnoj knjizi Riznice nastali su iz neažuriranih pomoćnih evidencija koje se odnose na ostvarene prihode Zavoda za mjeriteljstvo (prihodi ostvareni od naknada za pokriće troškova za ispitivanje tipa mjerila i pregled etalona, uzoraka referentnih materijala i mjerila), što je imalo za posljedicu neevidentiranje svih ostvarenih prihoda u pomoćnim evidencijama. Manje iskazani prihodi u pomoćnim evidencijama iznose 71.232,00 KM.

Prihodi su ostvareni od naknada za rad komisija kojima se vrše određene intelektualne usluge u oblasti rudarstva, geologije, energije i industrije i od naknada za pokriće troškova za ispitivanje tipa mjerila i pregled etalona, uzoraka referentnih materijala i mjerila.

**Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da Ministarstvo nije vršilo usaglašavanje evidentiranih prihoda u pomoćnim evidencijama sa iskazanim prihodima u Glavnoj knjizi Riznice,**

**što nije sukladno Zakonu o Riznici u FBiH i Naputku o izvršavanju proračuna sa Jedinštenog računa Riznice.**

*Potrebno je da se naplata, ubiranje i evidentiranje prihoda vrši sukladno odredbama Zakona o proračunu/budžetu u FBiH, Zakona o Riznici u FBiH i Naputka o izvršavanju proračuna sa Jedinštenog računa Riznice.*

**Rashodi i izdaci** u 2005. godini, iskazani su u iznosu od 9.817.119,00 KM, odnose se na: bruto plaće i naknade u iznosu od 1.128.082,00 KM, naknade troškova uposlenih u iznosu od 449.582,00 KM, doprinose poslodavca u iznosu od 125.053,00 KM, izdatke za materijal i usluge u iznosu od 1.165.253,00 KM i tekuće transfere u iznosu od 6.949.149,00 KM.

Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da su ostvareni izdaci u odnosu na odobrena sredstva manja za 1.249.560,00 KM. Neutrošena sredstva se u najvećem dijelu se odnose na bruto plaće u iznosu od 409.685,00 KM i naknade troškova uposlenih u iznosu od 425.378,00 KM, a što je posljedica odobravanja sredstava za veći broj uposlenih u odnosu na stvarno stanje.

Usvojenim Proračunom za 2005. godinu, Ministarstvu su odobrena su sredstva za plaće i naknade za 119 uposlenika, dok je stvarni broj uposlenih iznosio 82.

Ukupno izdaci za usluge prevoza i goriva iznose 37.182,00 KM, što je manje u odnosu na odobrena sredstva u Proračunu za 7.518,00 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je da je Ministarstvo donijelo Procedure o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila, međutim ne vrši se kontrola stvarnog utroška goriva po vozilu, a na osnovu prethodno utvrđenih normativa o utrošku goriva.

*Potrebno je donijeti Odluku o normativima o utrošku goriva po vozilima i sukladno sa istima vršiti kontrolu.*

Utvrđeno je da je Ministarstvo izvršilo isplatu zakupnine za 2005.godinu u iznosu od 33.000,00 KM Zavodu za geologiju Sarajevo za iznajmljene kancelarije u Sarajevu, po Ugovoru o zakupu iz 2004. godine na period od jedne godine, čija je važnost prestala 07.04.2005. godine. Ministarstvo nije zaključilo drugi ugovor ili aneks, već je postupilo po članku 12 Ugovora u kojem se kaže « ukoliko ni jedna od ugovornih strana u periodu od 30 dana od dana isteka ugovora ne izrazi svoju namjeru o otkazu istog, trajanje ugovora se produžava automatski na period od jedne godine ». Ne može se potvrditi opravdanost produženja zakupa navedenog prostora ( posebno na ovakav način ) iz razloga što Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji nije predviđeno da Ministarstvo ima unutrašnje organizacione jedinice van sjedišta Ministarstva, odnosno u Sarajevu.

*Da se izvrši uvid u dokumentaciju u cilju utvrđivanja opravdanosti zakupa poslovnog prostora i sukladno konstatovanom poduzeti aktivnosti.*

Uvidom u dokumentaciju konstatovani su izdaci sa pozicije Ugovorene i druge posebne usluge-izdaci za usluge po osnovu ugovora o djelu, a koje se odnose na financiranje izrade analize postojećeg stanja sigurnosti u jamama Rudnika mrkog uglja « Zenica » u iznosu od 150.000,00 KM i sufinansiranje izrade Elaborata -Seizmološki utjecaj miniranja na objekte u gravitacionoj zoni eksploatacije laporca na lokalitetu « Greben » općina Kakanj i Elaborata-Procjena šteta na građevinskim objektima u zoni u utjecaja površinskog kopa « Greben » općina Kakanj u iznosu od 16.925,00 KM. Prema izjavi odgovorne osobe u Ministarstvu. na osnovu usmenih dogovora sa korisnicima sredstava, Ministarstvo je izradilo prijedlog o utrošku sredstava i isti dostavilo Vladi FBiH u kojem je navedeno sa koje pozicije će sredstva biti realizovana. Temeljem prijedloga Ministarstva, Vlada FBiH je donijela Odluke broj V 188/2005 od 07.04.2005. godine i broj V 230/05 od 12.05.2005. godine o utrošku sredstava. **Tim za reviziju ne može potvrditi opravdanost isplata sa navedene pozicije iz razloga što su navedeni izdaci trebali biti planirani i realizovani sa pozicije tekućih transfera prema utvrđenim kriterijima.**

*Potrebno je da se isplata izdataka vrši sukladno Zakonu o izvršenju Proračuna FBiH samo za namjene koje su određene proračunom i to do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu.*

Naknade za rad komisija kojima se vrše određene intelektualne usluge u oblasti rudarstva, geologije, energije i industrije( autorska djela ), iskazane u iznosu od 202.196,00 KM ( od toga na poreze se odnosi 28.519,00 KM ). Zaključivanje ugovora o autorskom dijelu, vršeno je temeljem članka 5 Pravilnika o uslovima i načinu vršenja određenih intelektualnih usluga u oblastima rudarstva, geologije, energije i industrije, koji je objavljen u « Službenim novinama FBiH », broj 44/98 od 23.11.1998. godine.

**Tim za reviziju konstatuje, a temeljem izvješća, dnevnika rada komisija i ostalu prezentiranu dokumentaciju za pružene intelektualne usluge, većinom ne predstavljaju autorska djela, odnosno te usluge u toku godine se ponavljaju ( navodimo primjer rad komisije za polaganje stručnog ispita radnika za određene poslove iz oblasti rudarstva ili rad komisije za polaganje ispita radnika geološke struke). Također, u većini izvješća o radu komisija formiranih na osnovu Pravilnika o uslovima i načinu vršenja određenih intelektualnih usluga u oblastima rudarstva, geologije, energije i industrije, nije navedeno da li su poslovi izvršeni u radno vrijeme ili van radnog vremena, odnosno kada je komisija obavljala poslove. Prema članku 2. navedenog Pravilnika, utvrđeno je da se poslovi vrše po pravilu, van radnog vremena, a izuzetno i u radno vrijeme, ako se radi o poslovima koji se po prirodi stvari moraju obavljati u radno vrijeme.**

**Iz prezentirane dokumentacije, ne može se potvrditi da li se primjenjivao članak 2 Pravilnika o uslovima i načinu vršenja određenih intelektualnih usluga u oblastima rudarstva, geologije, energije i industrije, odnosno ne može se potvrditi da li su komisije dosljedno provodile odredbe navedenog Pravilnika, posebno u dijelu obavljanja poslova van radnog vremena, a izuzetno u toku radnog vremena.** Uvidom u isplate naknada članovima komisija, utvrđeno je da je pojedinim članovima komisija isplaćene naknade u toku godine u iznosu od 14.210,00 KM u neto iznosu, te smatramo da se navedeni poslovi nisu mogli obaviti van radnog vremena, a posebno što u većini izvješća komisija nije navedeno vrijeme vršenja poslova. Visina naknada članovima komisija vršena je temeljem Rješenja o utvrđivanju naknada za rad komisija koje vrše intelektualne usluge u oblasti energije, rudarstva i industrije, a koje je doneseno na osnovu Pravilnika o uslovima i načinu vršenja određenih intelektualnih usluga u oblastima rudarstva, geologije, energije i industrije.

Temeljem prezentirane dokumentacije, vezano za rad naprijed navedenih komisija, nije se moglo potvrditi da su iste obavljale poslove van radnog vremena. Uzimajući u obzir navedeno kao i visinu isplaćenih izdataka za navedene naknade, ne može se potvrditi njihova opravdanost, s obzirom da su članovi komisija bili u najvećem broju slučajeva uposlenici Ministarstva i da su primali pune plaće iz redovnog radnog odnosa.

**Utvrđeno je, također da je ministar bio član komisija (komisije za izradu revizije elaborata o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi gabra, vapnenca, dolomita i opekarskih glina), koje su vršile određene intelektualne usluge, u skladu sa Pravilnikom o uslovima i načinu vršenja određenih intelektualnih usluga u oblastima rudarstva, geologije, energije i industrije.** Ugovori o autorskom dijelu u ime Ministarstva potpisani su od strane sekretara Ministarstva, temeljem Rješenja o davanju saglasnosti za potpisivanje akata, broj Upl-14-34-1012/03 od 13.05.2003. godine. Prema prezentiranoj dokumentaciji, ukupno isplaćena naknada ministru po osnovu izvršenih intelektualnih usluga za 2005. godinu iznosi 2.468,00 KM. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, kao i da ministar rukovodi Ministarstvom i da je naredbodavac u izvršenju finansijskog plana, ne može se potvrditi opravdanost angažovanja ministra u radu komisija, ( kao člana komisije ), odnosno isplate naknade.

*Da Ministarstvo kod zaključivanja ugovora o autorskom dijelu sa fizičkim licima vodi računa o tome da li obavljanje poslova predviđenim ugovorom predstavlja autorsko djelo.*

*Da se dosljedno primjenjuju odredbe Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.*

*Da se dosljedno postupa sukladno Pravilniku o uslovima i načinu vršenja određenih intelektualnih usluga u oblastima rudarstva, geologije, energije i industrije u dijelu obavljanja poslova od strane komisija van radnog vremena, a izuzetno i u radno vrijeme, ako se radi o*

*poslovima koji se po prirodi stvari moraju obavljati u radno vrijeme, o čemu treba da se vodi evidencija.*

Tekući transferi su ostvareni u iznosu od 6.949.149,00 KM, a planirana su u iznosu od 6.950.000,00 KM, odnosno realizovana su u potpunosti. Navedeni transferi se odnose na transfere rudnicima za nabavku sredstava za kolektivnu zaštitu i nabavku eksplozivnih materijala u iznosu od 5.100.000,00 KM, transfere rudnicima i industriji za ostale namjene u iznosu od 700.000,00 KM, transfere za prestrukturiranje industrije i rudarstva u iznosu od 999.149,00 KM, koji su odobreni temeljem Odluka Vlade FBiH.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju koja se odnosi na transfere za prestrukturiranje industrije i rudarstva, utvrđeno je da su isti realizovani temeljem Odluka Vlade FBiH, ali se ne može potvrditi da su se u svim slučajevima sredstva koristila za prestrukturiranje industrije i rudarstva. Navodimo primjer odobrenih sredstava u iznosu od 350.000,00 KM ( realizovana u iznosu od 349.148,00 KM ) za nabavku 750 tona koncentrata za koke nosilje kao podrška za prevazilaženje teške i vanredne situacije u « Agrokomerc » d.d. Velika Kladuša, po Odluci Vlade FBiH V broj 460/05 od 01.09.2005. godine. Također, ističemo da je Federalna direkcija robnih rezervi, temeljem navedene odluke Vlade FBiH, izvršila postupak nabave robe, a plaćanje je izvršilo Ministarstvo.

*Da se sredstva koriste samo za namjene koje su određene Proračunom i to do visine utvrđene u njegovom posebnoj dijelu sukladno Zakonu o izvršenju proračuna FBiH,*

## 5. ZAKLJUČAK

Izvršenom revizijom finansijskih izvješća Ministarstva za 2005. godinu, u cilju sagledavanja zakonitosti rada i izvršenja finansijskog plana Ministarstva, konstatovano je da se određeni propusti kontinuirano ponavljaju iako je tokom prethodnih revizija ukazivano na to i davane su preporuke s ciljem otklanjanja istih.

Posebno ističemo, propuste vezane za neusaglašavanje evidentiranih prihoda u pomoćnim evidencijama sa iskazanim prihodima u Glavnoj knjizi Riznice, za zaključivanje ugovora o autorskom dijelu i isplate naknada po istom, nenamjensko trošenje sredstava za prestrukturiranje industrije i rudarstva, kao i nepostojanje normativa kojima bi se vršila stvarna kontrola utroška goriva

Imajući u vidu konstatovane propuste, potrebno je da Ministarstvo, u cilju boljeg funkcionisanja sustava internih kontrola donese sve pisane procedure sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika, da iste primjenjuje kako bi cjelokupno poslovanje Ministarstva bilo sukladno važećim propisima.

### KOMENTAR

**U ostavljenom roku, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije dopisom broj 01-14-2348/06 od 20.07.2006. godine, pismeno se očitovalo na Izvješće o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća za 2005. godinu u kojem su navedena obrazloženja za pojedine nalaze navedene u Izvješću, ali nije dostavljena adekvatna dokumentacija i dokazi temeljem kojih bi izmjenili nalaze u Izvješću.**

Viši revizor

\_\_\_\_\_  
Munib Ovčina, dipl.oec.

Tim za reviziju

\_\_\_\_\_  
Admir Džumhur, dipl.oec.

\_\_\_\_\_  
Rasema Žerić, dipl.oec.